

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B****NÕUKOGU DIREKTIIV,****21. detsember 1989,**

riiklike tarne- ja ehitustöölepingute sõlmimise läbivaatamise korra kohaldamisega seotud õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta

(89/665/EMÜ)

(EÜT L 395, 30.12.1989, lk 33)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Nõukogu direktiiv 92/50/EMÜ, 18. juuni 1992	L 209	1	24.7.1992
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/66/EÜ, 11. detsember 2007	L 335	31	20.12.2007
► <u>M3</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/23/EL, 26. veebruar 2014	L 94	1	28.3.2014

Parandatud:

- **C1** Parandus, ELT L 63, 10.3.2016, lk 44 (89/665/EMÜ)
- **C2** Parandus, ELT L 225, 31.8.2022, lk 5 (2007/66/EÜ)

▼ B

NÕUKOGU DIREKTIIV,

21. detsember 1989,

riiklike tarne- ja ehitustöölepingute sõlmimise läbivaatamise korra kohaldamisega seotud õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta

(89/665/EMÜ)

▼ M2*Artikkel 1***Läbivaatamise korra reguleerimisala ja kättesaadavus**▼ M3

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/24/EL ⁽¹⁾ osutatud lepingute suhtes, välja arvatud juhul, kui sellistele lepingutele kehtib erand vastavalt kõnealuse direktiivi artiklitele 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17 ja 37.

Seda direktiivi kohaldatakse ka avaliku sektori hankija antud kontsessioonide suhtes, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/23/EL, ⁽²⁾ välja arvatud juhul, kui selliste kontsessioonide suhtes kehtib erand vastavalt kõnealuse direktiivi artiklitele 10, 11, 12, 17 ja 25.

Lepingud käesoleva direktiivi mõistes hõlmavad riigihankelepinguid, raamlepinguid, ehitustööde ja teenuste kontsessioone ja dünaamilisi hankesüsteeme.

Liikmesriigid võtavad seoses direktiivi 2014/24/EL või direktiivi 2014/23/EL kohaldamisalasse jäävate lepingutega vajalikud meetmed tagamaks, et avaliku sektori hankijate tehtud otsuseid saaks läbi vaadata tõhusalt ja eelkõige võimalikult kiiresti kooskõlas selle direktiivi artiklitega 2–2f, kui põhjenduseks on kõnealuste otsuste vastuolu riigihankeid reguleeriva liidu õigusega või seda õigust üle võtvate siseriiklike eeskirjadega.

▼ M2

2. Liikmesriigid tagavad, et seoses riigihankelepingute sõlmimise korraga kahjunõude esitanud ettevõtjate vahel ei ole mingit diskrimineerimist seetõttu, et käesolevas direktiivis tehakse vahet ühenduse õigusakte rakendavate siseriiklike eeskirjade ja muude siseriiklike eeskirjade vahel.

▼ C2

3. Liikmesriigid tagavad, et üksikasjalike eeskirjade kohaselt, mida nad võivad kehtestada, on läbivaatamise kord kättesaadav vähemalt igale isikule, kellel on või on olnud huvi konkreetse lepingu sõlmimise vastu või kes on väidetava rikkumise tõttu kahju kannatanud või võib kahju kannatada.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1).

▼ **M2**

4. Liikmesriigid võivad nõuda, et isik, kes soovib otsuse läbivaatamist, teavitaks tellijat väidetavast rikkumisest ning oma kavatsusest esitada läbivaatamisnõue, tingimusel et see ei mõjuta artikli 2a lõike 2 kohast ooteaega ega mõnda muud läbivaatamisaotluse esitamiseks artikli 2c kohaselt ette nähtud tähtaega.

5. Liikmesriigid võivad nõuda, et asjaomane isik esitaks kõigepealt läbivaatamisnõude tellijale. Sellisel juhul tagavad liikmesriigid, et nimetatud nõude esitamine peatab kohe selle võimaluse sõlmida leping.

Liikmesriigid otsustavad, milliseid asjakohaseid sidevahendeid, sealhulgas faksi või elektroonilisi vahendeid, tuleb kasutada esimeses lõigus sätestatud läbivaatamise taotlemiseks.

Esimeses lõigus osutatud peatamine lõpeb pärast vähemalt 10 kalendripäeva pikkust tähtaega alates sellele päevale järgnevast päevast, kui tellija saatis oma vastuse faksi teel või elektrooniliste vahendite abil, või kui kasutati muid sidevahendeid, pärast vähemalt 15 kalendripäeva alates sellele päevale järgnevast päevast, kui tellija saatis oma vastuse, või vähemalt 10 kalendripäeva alates vastuse saamisele järgnevast päevast.

*Artikkel 2***Läbivaatamise korra nõuded**

1. Liikmesriigid tagavad, et seoses artiklis 1 määratud läbivaatamise korraga võetavad meetmed sisaldavad järgmisi volitusi:

a) võtta esimesel võimalusel vahemenetluse korras ajutisi meetmeid väidetava rikkumise heastamiseks või asjaomaste huvide edasise kahjustamise vältimiseks, sealhulgas meetmeid, mille eesmärk on riigihankelepingu sõlmimise menetluse või tellija otsuse rakendamise peatamine või selle peatamise tagamine;

b) tühistada ebaseaduslikud otsused või tagada nende tühistamine ning kõrvaldada pakkumiskutsest, lepingudokumentidest ning teistest kõnesolevat pakkumismenetlust käsitlevatest dokumentidest diskrimineerivad tehnilised, majanduslikud või finantsnäitajad;

c) maksta kahjutasu isikutele, kellele on rikkumisega kahju tekitatud.

▼ M2

2. Lõikes 1 ning artiklites 2d ja 2e määratud volitusi võib anda mitmele erinevale asutusele, kes vastutavad läbivaatamise korra eri aspektide eest.

3. Kui lepingu sõlmimisotsuse peab läbi vaatama tellijast sõltumatu esimese astme asutus, tagavad liikmesriigid, et tellija ei saa lepingut sõlmida enne, kui läbivaatamisasutus on teinud otsuse kas ajutiste meetmete või läbivaatamise kohaldamise kohta. Peatamine kestab vähemalt artikli 2a lõikes 2 ja artikli 2d lõigetes 4 ja 5 osutatud ooteaja lõpuni.

4. Läbivaatamise korral ei pea tingimata olema automaatset peatavat mõju asjaomasele lepingu sõlmimise menetlusele, välja arvatud lõikes 3 ja artikli 1 lõikes 5 sätestatud juhtudel.

5. Liikmesriigid võivad ette näha, et läbivaatamise eest vastutav asutus võib võtta arvesse ajutiste meetmete võimalikke tagajärgi kõigile huvidele, mida võidakse kahjustada, ja samuti avalikule huvile, ning ta võib otsustada kõnealuseid meetmeid mitte rakendada, kui nende negatiivsed tagajärjed võivad olla suuremad kui neist saadav kasu.

Otsus ajutisi meetmeid mitte rakendada ei piira kõnealuseid meetmeid taotleva isiku õigust esitada muid nõudeid.

6. Liikmesriigid võivad sätestada, et kui kahjutasu taotlemist põhjendatakse ebaseaduslikult tehtud otsusega, peab vajalike volitustega asutus vaidlustatud otsuse kõigepealt tühistama.

7. Välja arvatud artiklites 2d–2f ette nähtud juhtudel, määratakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud volituste kasutamise mõju juba sõlmitud lepingule kindlaks siseriiklike õigusaktidega.

Lisaks sellele võib liikmesriik ette näha, et pärast lepingu sõlmimist vastavalt artikli 1 lõikele 5, käesoleva artikli lõikele 3 või artiklitele 2a–2f piirduvad läbivaatamise korra eest vastutava asutuse volitused kahjutasu määramisega kõigile rikkumise tõttu kahju kannatanud isikutele, välja arvatud juhul, kui otsus tuleb tühistada enne kahjutasu määramist.

8. Liikmesriigid tagavad, et läbivaatamise korra eest vastutavate asutuste otsuseid oleks võimalik tõhusalt ellu viia.

9. Kui läbivaatamise korra eest vastutavad asutused ei ole kohtuasutused, peavad nad oma otsuseid alati kirjalikult põhjendama. Lisaks tuleb sellisel juhul ette näha kord, mille kohaselt tagatakse, et kõik järelevalveasutuse võetud väidetavalt ebaseaduslike meetmete või talle antud volituste väidetava väärkasutamise küsimused võib saata kohtulikule läbivaatusele või läbivaatamiseks mõnele teisele asutusele, mis asutamislepingu artikli 234 tähenduses on kohus ning mis on sõltumatu nii tellijast kui järelevalveasutusest.

▼ **M2**

Sellise sõltumatu asutuse liikmed nimetatakse ametisse ja vabastatakse ametist samasugustel tingimustel nagu kohtu liikmed selles osas, mis puudutab ametisse nimetamise eest vastutavat asutust, ametiaega ja ametist vabastamist. Vähemalt kõnealuse sõltumatu asutuse juhil on samasugune juriidiline ja erialane kvalifikatsioon nagu kohtu liikmetel. Sõltumatu asutus teeb oma otsused pärast menetlust, mille käigus kuulatakse ära mõlemad pooled, ja sellised otsused on õiguslikult siduvad iga liikmesriigi kindlaksmääratud korras.

*Artikkel 2a***Ooteaeg**

1. Võttes vastu vajalikud sätted, millega tagatakse käesoleva artikli lõikega 2 ja artikliga 2c sätestatud minimaalsetest tingimustest kinnipidamine, tagavad liikmesriigid, et artikli 1 lõikes 3 osutatud isikutel on piisavalt aega tellija tehtud lepingu sõlmimisotsuste kohta läbivaatamistööde esitamiseks.

2. ► **M3** Direktiivi 2014/24/EL või direktiivi 2014/23/EL kohase lepingu sõlmimisotsuse ja lepingu tegeliku sõlmimise vahele peab jääma vähemalt kümme kalendripäeva alates sellele päevale järgnevast päevast, kui lepingu sõlmimise otsus edastati asjaomastele pakkujatele ja taotlejatele faksi teel või elektrooniliselt, või kui kasutati muid sidevahendeid, vähemalt 15 kalendripäeva alates sellele päevale järgnevast päevast, kui lepingu sõlmimise otsus edastati asjaomastele pakkujatele ja taotlejatele, või vähemalt kümme kalendripäeva alates lepingu sõlmimisotsuse saamisele järgnevast päevast. ◀

Asjaomasteks loetakse pakkujad, keda ei ole veel lõplikult välistatud. Välistamine on lõplik, kui sellest on asjaomastele pakkujatele teatatud ning see on kas sõltumatu järelevalveasutuse poolt õiguspäraseks tunnistatud või kui välistamise kohta ei saa enam alustada läbivaatamismenetlust.

Kandidaadid loetakse asjaomasteks, kui tellija ei ole avalikustanud teavet nende taotluse tagasilükkamise kohta enne lepingu sõlmimisotsusest asjaomastele pakkujatele teatamist.

Koos teatega lepingu sõlmimisotsusest saadetakse igale asjaomasele pakkujale ja kandidaadile järgmised materjalid:

▼ **M3**

— asjakohaste põhjenduste kokkuvõte, nagu sätestatud direktiivi 2014/24/EL artikli 55 lõikes 2, kui kõnealuse direktiivi artikli 55 lõikest 3 ei tulene teisiti, või nagu sätestatud direktiivi 2014/23/EL artikli 40 lõikes 1, kui kõnealuse direktiivi artikli 40 lõikest 2 ei tulene teisiti, ning;

▼ **M2**

— täpne teade käesolevat lõiget rakendavate siseriiklike õigusaktide sätete alusel kohaldatava täpse ooteaja kohta.

▼ **M2***Artikkel 2b***Ooteaja kohaldamise erandid**

Liikmesriigid võivad ette näha, et käesoleva direktiivi artikli 2a lõikes 2 osutatud tähtaegu ei kohaldata järgmistel juhtudel:

▼ **M3**

a) kui direktiiviga 2014/24/EL või, kui see on asjakohane, direktiiviga 2014/23/EL ei nõuta lepinguteate eelnevat avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*;

▼ **M2**

b) kui ainus asjaomane pakkuja käesoleva direktiivi artikli 2a lõike 2 tähenduses on pakkuja, kellega sõlmitakse leping, ja asjaomased kandidaadid puuduvad;

▼ **M3**

c) kui leping põhineb raamlepingul, nagu on sätestatud direktiivi 2014/24/EL artiklis 33, või kui konkreetne leping põhineb dunaamilisel ostusüsteemil, nagu on sätestatud kõnealuse direktiivi artiklis 34.

▼ **M2**

Käesoleva erandi kasutamisel tagavad liikmesriigid, et leping tunnistatakse käesoleva direktiivi artiklite 2d ja 2f kohaselt tühiseks, kui:

▼ **M3**

— on rikutud direktiivi 2014/24/EL artikli 33 lõike 4 punkti c või artikli 34 lõiget 6 ja

— lepingu eeldatav maksumus on võrdne direktiivi 2014/24/EL artiklis 4 sätestatud piirmääradega või ületab neid.

▼ **M2***Artikkel 2c***Läbivaatamisnõude esitamise tähtajad**

Kui liikmesriigid näevad ette, et igasugune tellija otsuse läbivaatamise nõue, mis käsitleb ► **M3** direktiivi 2014/24/EL või direktiivi 2014/23/EL ◀ reguleerimisalasse kuuluva hankemenetluse raames või sellega seoses tehtud otsust, tuleb esitada enne määratud tähtpäeva, siis peab tähtaeg olema vähemalt kümme kalendripäeva alates sellele päevale järgnevast päevast, kui tellija otsus edastati pakkujale või kandidaadile faksi teel või elektrooniliselt, või kui kasutati muid sidevahendeid, vähemalt 15 kalendripäeva alates sellele päevale järgnevast päevast, kui tellija otsus edastati pakkujale või kandidaadile, või vähemalt kümme kalendripäeva alates tellija otsuse saamisele järgnevast päevast. Tellija edastab igale pakkujale või kandidaadile oma otsuse koos kokkuvõtliku seletuskirjaga asjakohaste põhjenduste kohta. Kui läbivaatamisnõue on esitatud käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 1 punktis b osutatud otsuste suhtes, mille puhul eraldi teadet edastama ei pea, on tähtaeg vähemalt kümme kalendripäeva alates asjakohase otsuse avaldamise päevast.

▼ **M2***Artikkel 2d***Tühisus**

1. Liikmesriigid tagavad, et tellijast sõltumatu läbivaatamisasutus tunnistab lepingu tühiseks või lepingu tühisus tuleneb sellise läbivaatamisasutuse otsusest järgmistel juhtudel:

▼ **M3**

a) kui tellija on sõlminud lepingu ilma hanketeate eelneva avaldamiseta *Euroopa Liidu Teatajas* ja lepinguteate avaldamata jätmine ei olnud direktiivi 2014/24/EL või direktiivi 2014/23/EL kohaselt lubatud;

▼ **M2**

b) kui on rikutud käesoleva direktiivi artikli 1 lõiget 5, artikli 2 lõiget 3 või artikli 2a lõiget 2 ja see on jätnud läbivaatamist taotleva pakkuja ilma võimalusest kasutada lepingueelseid õiguskaitsevahendeid, kui rikkumine on toimunud koos ► **M3** direktiivi 2014/24/EL või direktiivi 2014/23/EL ◀ rikkumisega, kui selline rikkumine on mõjutanud läbivaatamist taotleva pakkuja väljavaateid lepingu sõlmimiseks;

c) käesoleva direktiivi artikli 2b punkti c teises lõigus osutatud juhtudel, kui liikmesriigid kasutavad raamlepingul või dünaamilisel ostusüsteemil põhinevate lepingute puhul ooteaja kohaldamisest tehtavat erandit.

2. Lepingu tühiseks tunnistamise tagajärjed nähakse ette siseriiklikes õigusaktides.

Siseriiklikes õigusaktides võib ette näha kõigi lepinguliste kohustuste tagasiulatuva tühistamise või piirata tühistamise ulatust kohustustega, mis alles vajavad täitmist. Viimasena nimetatud juhul näevad liikmesriigid ette muude karistuste kohaldamise artikli 2e lõike 2 tähenduses.

3. Liikmesriigid võivad ette näha, et kuigi leping on lõikes 1 nimetatud põhjustel sõlmitud ebaseaduslikult, võib tellijast sõltumatu järelevalveasutus jätta lepingu tühiseks tunnistamata, kui järelevalveasutus leiab pärast kõigi oluliste aspektidega tutvumist, et teatavad olulise avaliku huviga seotud põhjused nõuavad lepingu mõju säilitamist. Sellisel juhul näevad liikmesriigid ette alternatiivsed karistused artikli 2e lõike 2 tähenduses, mida kohaldatakse lepingu tühiseks tunnistamise asemel.

Lepingu kehtivuse juures võib majanduslikke huve pidada olulise avaliku huviga seotud põhjuseks ainult siis, kui erandlikel juhtudel kaasneksid lepingu tühiseks tunnistamisega ebaproportsionaalsed tagajärjed.

Olulise avaliku huviga seotud põhjusteks ei ole siiski asjaomase lepinguga otseselt seotud majanduslikud huvid. Lepinguga otseselt seotud majanduslike huvide hulka kuuluvad muu hulgas lepingu täitmise edasilükkumisest tulenevad kulud, uue hankemenetluse alustamisest tulenevad kulud, lepingut täitva ettevõtja vahetamisest tulenevad kulud ja lepingu tühisusest tulenevate õiguslike kohustuste kulud.

▼ **M2**

4. Liikmesriigid näevad ette, et käesoleva artikli lõike 1 punkti a ei kohaldata, kui:

▼ **M3**

— tellija leiab, et lepingu sõlmimine ilma lepinguteate eelneva avaldamiseta *Euroopa Liidu Teatajas* on direktiivi 2014/24/EL või direktiivi 2014/23/EL kohaselt lubatud;

▼ **M2**

— tellija on avaldanud *Euroopa Liidu Teatajas* käesoleva direktiivi artiklis 3a kirjeldatud teate oma kavatsuse kohta sõlmida leping; ja

— lepingut ei ole sõlmitud enne kümne kalendripäeva pikkuse tähtaja möödumist alates nimetatud teate avaldamisele järgnevast päevast.

5. Liikmesriigid näevad ette, et käesoleva artikli lõike 1 punkti c ei kohaldata, kui:

▼ **M3**

— tellija leiab, et lepingu sõlmimine on kooskõlas direktiivi 2014/24/EL artikli 33 lõike 4 punktiga c või artikli 34 lõikega 6;

▼ **M2**

— tellija on saatnud asjaomastele pakkujatele lepingu sõlmimisotsuse koos käesoleva direktiivi artikli 2a lõike 2 neljanda lõigu esimeses taandes osutatud põhjenduste kokkuvõttega; ning

— lepingut ei sõlmitud enne kümne kalendripäeva möödumist alates sellele päevale järgnevast päevast, kui lepingu sõlmimisotsus edastati asjaomastele pakkujatele faksi teel või elektrooniliselt, või kui kasutati muid sidevahendeid, vähemalt 15 kalendripäeva alates sellele päevale järgnevast päevast, kui lepingu sõlmimisotsus edastati asjaomastele pakkujatele, või vähemalt kümme kalendripäeva alates lepingu sõlmimisotsuse saamisele järgnevast päevast.

*Artikkel 2e***Rikkumised ja alternatiivsed karistused**

1. Artikli 1 lõike 5, artikli 2 lõike 3 või artikli 2a lõike 2 rikkumise korral, mis ei ole hõlmatud artikli 2d lõike 1 punktiga b, näevad liikmesriigid ette lepingu tühistamiseks tunnistamise vastavalt artikli 2d lõigetele 1–3 või alternatiivsed karistused. Liikmesriigid võivad ette näha, et tellijast sõltumatu järelevalveasutus teeb pärast kõigi oluliste aspektide hindamist otsuse, kas tunnistada leping tühisteks või kohaldada alternatiivseid karistusi.

2. Alternatiivsed karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Alternatiivsed karistused on järgmised:

— tellijale trahvide määramine või

— lepingu kestuse lühendamine.

▼ M2

Liikmesriigid võivad anda järelevalveasutusele laialdase otsustamisõiguse, et võtta arvesse kõiki asjaomaseid tegureid, sealhulgas rikkumise raskusastet, tellija käitumist ning artikli 2d lõikes 2 osutatud juhtudel seda, millises ulatuses jääb leping kehtima.

Kahjutasu määramine ei ole asjakohane karistus käesoleva lõike tähenduses.

*Artikkel 2f***Tähtajad**

1. Liikmesriigid võivad ette näha, et artikli 2d lõike 1 kohane läbivaatamisaotlus tuleb esitada

▼ M3

a) enne 30 kalendripäeva möödumist alates sellele päevale järgnevast päevast, mil

— tellija avaldas direktiivi 2014/24/EL artiklite 50 ja 51 või direktiivi 2014/23/EL artiklite 31 ja 32 kohase lepingu sõlmimise teate, eeldusel et nimetatud teates on esitatud põhjendus selle kohta, miks tellija otsustas sõlmida lepingu ilma eelneva lepinguteate avaldamiseta *Euroopa Liidu Teatajas*, või

— tellija teavitas pakkujaid ja taotlejaid lepingu sõlmimisest, tingimusel et nimetatud teave sisaldab direktiivi 2014/24/EL artikli 55 lõikes 2 sätestatud asjakohaste põhjenduste kokkuvõtet, kui kõnealuse direktiivi artikli 55 lõike 3 või direktiivi 2014/23/EL artikli 40 lõike 1 teisest lõigust ei tulene teisiti, kohaldades kõnealuse direktiivi artikli 40 lõiget 2. Käesolevat võimalust kohaldatakse ka käesoleva direktiivi artikli 2b esimese lõigu punktis c osutatud juhtudel;

▼ M2

b) igal juhul enne kuue kuu möödumist alates lepingu sõlmimisele järgnevast päevast.

2. Kõigil muudel juhtudel, sealhulgas artikli 2e lõike 1 kohaste läbivaatamisaotluste puhul, määratakse läbivaatamisaotluse esitamise tähtajad kindlaks siseriiklike õigusaktidega vastavalt artikli 2c sätetele.

*Artikkel 3***Korrektiivmeetmed****▼ M3**

1. Komisjon võib alustada lõigetega 2–5 ette nähtud menetlust juhul, kui ta tuvastab enne lepingu sõlmimist, et direktiivi 2014/24/EL või direktiivi 2014/23/EL kohaldamisalasse jääva hankemenetluse käigus on tõsiselt rikutud riigihankeid käsitlevaid liidu õigust.

▼ M2

2. Komisjon teatab asjaomasele liikmesriigile põhjused, mis on viinud järelduseni, et on toimunud tõsine rikkumine, ning nõuab selle heastamist asjakohaste vahenditega.

▼ **M2**

3. Asjaomane liikmesriik edastab komisjonile 21 kalendripäeva jooksul pärast lõikes 2 nimetatud teate saamist:

- a) kinnituse rikkumise heastamise kohta;
- b) põhjendatud selgituse selle kohta, miks rikkumist ei ole heastatud; või
- c) teate selle kohta, et pakkumismenetlus on peatatud kas tellija algatusel või artikli 2 lõike 1 punktis a sätestatud volituste alusel.

4. Lõike 3 punkti b kohaselt edastatud põhjendatud selgituses võib muude asjaolude seas tugineda sellele, et väidetava rikkumise suhtes kohaldatakse juba kohtuliku läbivaatamise menetlust või muud läbivaatamise korda või artikli 2 lõikes 9 nimetatud läbivaatamist. Sel juhul teatab liikmesriik komisjonile kõnealuse menetluse tulemuse niipea, kui see saab teatavaks.

5. Kui on teatatud pakkumismenetluse peatamisest kooskõlas lõike 3 punktiga c, teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni peatamise lõpetamisest või mõne muu pakkumismenetluse alustamisest, mis on täielikult või osaliselt seotud sama küsimusega. Uue teatega kinnitatakse väidetava rikkumise heastamist või esitatakse põhjendatud seletus selle kohta, miks seda ei ole tehtud.

*Artikkel 3a***Vabatahtliku eelneva avalikustamisteate sisu**

Artikli 2d lõike 4 teises taandes osutatud teade, mille vormi kohta teeb otsuse komisjon vastavalt artikli 3b lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele, peab sisaldama järgmist teavet:

- a) tellija nimi ja kontaktandmed;
- b) lepingu eseme kirjeldus;
- c) tellija põhjendus selle kohta, miks ta otsustas sõlmida lepingu ilma lepinguteate eelneva avaldamiseta *Euroopa Liidu Teatajas*;
- d) selle ettevõtja, kelle kasuks lepingu sõlmimisotsus tehti, nimi ja kontaktandmed; ning
- e) vajadusel mis tahes muu teave, mida tellija vajalikuks peab.

*Artikkel 3b***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab riigihankelepingute nõuandekomitee, mis moodustati nõukogu 26. juuli 1971. aasta otsuse 71/306/EMÜ ⁽¹⁾ artikliga 1 (edaspidi „komitee”).

⁽¹⁾ EÜT L 185, 16.8.1971, lk 15. Otsust on muudetud otsusega 77/63/EMÜ (EÜT L 13, 15.1.1977, lk 15).

▼M2

2. Käesolevale lõikele viitamise korral kohaldatakse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) ⁽¹⁾ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.

*Artikkel 4***Rakendamine**

1. Komisjon võib komiteega konsulteerides nõuda liikmesriikidelt teabe esitamist siseriikliku läbivaatamiskorra toimimise kohta.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile igal aastal nende läbivaatamisasutuste poolt vastavalt artikli 2d lõikele 3 tehtud kõigi otsuste teksti koos põhjendustega.

*Artikkel 4a***Läbivaatamine**

Komisjon vaatab käesoleva direktiivi rakendamise läbi hiljemalt 20. detsembril 2012 ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande direktiivi tõhususe kohta, eelkõige alternatiivsete karistuste ja tähtaegade tõhususe kohta.

▼B*Artikkel 5*

►**C1** Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud meetmed enne 21. detsembrit 1991. ◀ Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike põhiliste õigus- ja haldusnormide teksti.

Artikkel 6

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).